

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра судочинства

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПОВОДЖЕННЯ
З ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИМИ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма Міжнародне та європейське право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5 від 18 листопада 2025 р.

м. Івано-Франківськ - 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Міжнародні стандарти поводження з військовополоненими
Викладач (-і)	Кернякевич-Танасійчук Юлія Володимирівна, проф., д.ю.н., зав. кафедри судочинства
Контактний телефон викладача	Кернякевич-Танасійчук Юлія Володимирівна (0342) 596178
Е-mail викладача	Кернякевич-Танасійчук Юлія Володимирівна yuliia.kerniakevych-tanasiichuk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua При вивченні навчальної дисципліни можуть використовуватися можливості платформ Google Classroom, Google Meet, Zoom та ін.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ksud.pnu.edu.ua/hrafik-samostijnoi-roboty-zi-student/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є міжнародні стандарти поводження з військовополоненими, організація їх утримання в Україні та окремі питання утримання українських військових у російському полоні.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні стандарти поводження з військовополоненими. 2. Організація утримання військовополонених в Україні. 3. Утримання українських військових у російському полоні. <p>З початком повномасштабної збройної агресії росії, розпочатої 24 лютого 2022 року, актуалізувалося питання правового регулювання поводження із військовополоненими, забезпечення їх правового статусу.</p> <p>Міжнародні стандарти поводження з військовополоненими закріплені в однойменній Женевській конвенції від 12.08.1949 року, яка визначає категорії осіб, на яких поширюється правовий статус військовополонених, встановлює загальні положення про захист військовополонених, регламентує питання приміщень для утримання, забезпечення харчування та одягом військовополонених, належними санітарно-гігієнічними умовами та медичною допомогою. Окрема увага звертається на релігійну, інтелектуальну та фізичну діяльність військовополонених, залучення до праці, зв'язок їх із зовнішнім світом тощо.</p> <p>На національному рівні порядок тримання військовополонених регламентується відповідним Порядком тримання військовополонених, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2022 р. № 413.</p> <p>Більше того, організація тримання військовополонених на належному рівні у відповідності до міжнародних стандартів та забезпечення їхньої безпеки є індикатором цивілізованості Української держави та дотримання нею норм міжнародного гуманітарного права. Тому підготовка юристів-фахівців у сфері міжнародного гуманітарного права загалом та у сфері належного поводження з військовополоненими зокрема є одним з пріоритетних напрямів діяльності держави на сучасному етапі. Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями у сфері забезпечення міжнародних стандартів поводження з військовополоненими і могли їх застосовувати на практиці.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти поводження з військовополоненими» є формування системи знань про міжнародні стандарти поводження з військовополоненими, набуття практичних навичок у розв'язанні проблемних питань, вироблення вмінь щодо правильного застосування норм міжнародного та національного законодавства у процесі організації утримання військовополонених в Україні.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни «Міжнародні стандарти поводження з</p>	

військовополоненими» є набуття студентами знань та розуміння змісту норм міжнародного права, що встановлюють стандарти поведінки з військовополоненими, формування умінь та навичок щодо самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у процесі організації утримання військовополонених в Україні, правильного застосування норм національного законодавства у відповідній сфері.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні компетентності:

СК 2. Знання і розуміння ретроспективи формування вітчизняних, європейських та міжнародних державно-правових інститутів.

СК 3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності в Україні та світі, розуміння їх правової природи.

СК 4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, практики Європейського суду з прав людини та інших європейських і міжнародних судових та правозахисних інституцій.

СК 5. Здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК 15. Здатність до самостійної підготовки проектів правозастосовних актів у рамках різних галузей та правових інститутів національного, європейського та міжнародного права.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів національного та міжнародного права, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання на базі актів національного законодавства України, законодавства ЄС, європейських країн та основоположних принципів міжнародного права.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему, яка потребує вирішення шляхом застосування положень внутрішнього законодавства України, законодавства ЄС та/або інших міжнародних нормативно-правових актів.

ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права України, а також міжнародного і європейського права.

ПРН 22. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого у різних правових ситуаціях з урахуванням змісту чинного законодавства України, країн ЄС, законодавства ЄС та міжнародних стандартів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	081 Право	3	вибірковий

Тематика курсу

Тема	кількість год.
------	----------------

	лекції	заняття	сам. роб.
Модуль I. Міжнародні стандарти поводження з військовополоненими.			
Тема № 1. Правовий статус військовополонених та його нормативно-правове закріплення.	2	4	12
Тема № 2. Правила поводження з військовополоненими.	4	6	14
Модуль II. Організація утримання військовополонених в Україні.			
Тема № 3. Порядок утримання військовополонених в Україні.	2	4	14
Модуль III. Утримання українських військових у російському полоні.			
Тема № 4. Порухнення прав українських військових у російському полоні.	1	2	10
Тема № 5. Репатріація та заходи реабілітації осіб, які повернулися з військового полону.	1	4	10
ЗАГ.:	10	20	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf		
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами однієї письмової модульної контрольної роботи. Робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює всі теми навчальної дисципліни. На контрольну роботу виносяться 2 описових завдання, кожне з яких оцінюється в 10 балів, 5 термінологічних завдань, які оцінюються по 2 бали, 1 задача, яка оцінюється в 10 балів, 5 тестових запитань, які оцінюються по 2 бали. Максимальний бал за контрольну роботу становить 50 балів (пп. 2.6.1 МРПОУ). Варіанти завдань для контрольної роботи затверджуються на засіданні кафедри (пп. 3.1.3.2 МРПОУ)		
Семінарські заняття	Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри https://ksud.pnu.edu.ua/denna-forma/ , а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за семінарські заняття – 45 балів (пп. 2.6.1 МРПОУ).		
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання всіх видів робіт, передбачених навчальною програмою. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для недопуску (пп. 3.2.2 МРПОУ). Здобувач не допускається до підсумкового контролю, якщо впродовж семестру він набрав за всі види робіт менше 25 балів (пп. 3.2.3 МРПОУ).		
Підсумковий контроль	Залік. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 45 балів), балу за підсумкову модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) та балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.6.3 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або		

	участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.6.1 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимально 100 балів (пп. 2.6.1–2.6.3 МРПОУ).
--	--

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкових (письмової модульної контрольної роботи) та додаткових (письмових завдань за темами самостійного опрацювання, тестових експрес-опитувань, вирішення практичних задач тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1-3.1.4.3 МРПОУ). Види, інструкції щодо виконання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри політики судочинства

<https://ksud.pnu.edu.ua/denna-forma/>.

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення.

Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять:

Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські заняття. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття (абз. 1. п. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (абз. 2. п. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12.08.1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text
2. Про затвердження Порядку тримання військовополонених: Постанова Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2022 р. № 413. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/413-2022-%D0%BF#Text>
3. Грушко М. В. Становлення та специфіка міжнародно-правового режиму військовополонених: монографія. К. : Фенікс, 2016. 284 с.
4. Міжнародне гуманітарне право. Посібник для юриста / [М.М. Гнатівський, Т.Р. Короткий, А.О. Кориневич, В.М. Лисик, О.Р. Поєдинок, Н.В. Хендель]; за ред. Т.Р. Короткого. Київ-Одеса : Українська гельсінська спілка з прав людини, Фенікс, 2016. – 2017. URL: <https://helsinki.org.ua/publications/mizhnarodne-humanitarne-pravoposibnyk-dlya-yurysta-2/>
5. Міжнародне гуманітарне право : посібник для працівників Держ. кримінал.-викон. служби України / Т. Короткий, А. Галай, М. Єлігулашвілі, І. Загоротко, М. Пашковський, В. Пузирний, Н. Хендель ; за заг. ред. віцепрезидента УАМП Т. Короткого ; Пенітенціарна

академія України; УГСПЛ. Київ; Одеса : Фенікс, 2023. 236 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Кернякевич-Танасійчук Ю.В. Міжнародні стандарти поводження з військовополоненими: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять студентів денної форми навчання. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2025. <https://ksud.pnu.edu.ua/denna-forma/>.
2. Кернякевич-Танасійчук Ю.В. Міжнародні стандарти поводження з військовополоненими: методичні вказівки для самостійної роботи студентів денної форми навчання. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2025. <https://ksud.pnu.edu.ua/denna-forma/>.

Викладач _____ проф. Ю. В. Кернякевич-Танасійчук